

**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

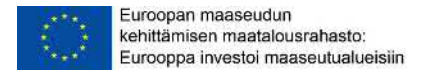
Ruoka-alan näkymiä ja yhteistyön eväitä

Päivi Töyli
Ruokasektorin koordinaatiohanke
Turun yliopiston Brahea-keskus
paivi.toyli@utu.fi, 040 189 1929

11.3.2021

PRO LUOMU

Ruokasektorin koordinaatiohanke

- Tehtävä on tukea alueilla ja valtakunnallisesti toteutettavaa pk-elintarvikeyrityksien liittyvää toimintaa, luoda verkostoja, edistää valtakunnallista yhteistyötä
  - lähiruoka
  - luomu
  - luonnontuotteet
- Aitojamakuja.fi
- Aitoluonto.fi - luonnontuotteet
- Proluomu.fi - luomu

aitojamakuja.fi

[ETUSIVU](#)

[ETSİ YRITYKSIÄ](#)

[YRITTÄJÄLLE](#)

[KULUTTAJALLE](#)

[HANKETOIMIJALLE](#)

[REKO](#)

[TIETOPANKKI](#)

[RUOKASEKTORI](#)

Aitojamakuja.fi auttaa löytämään paikalliset elintarvikeyritykset

Löydä lähi- ja luomutuotteita

Ajankohtaista

**Suomalaisen kulttuurin päivä 28.2.2021 –
Tuotteiden nimisuojaus tuo kunniaa
suomalaiselle ruokakulttuurille**

Tapahtumakalenteri

**Luonnontuotteista tuotteita Reko-jakoihin etätalaisuus,
Keski-Suomi**

Tule kuulemaan yrittäjien tuotekehitystarinoita ja kokemuksia Reko-myyntistä! Samalla saat vinkkej...

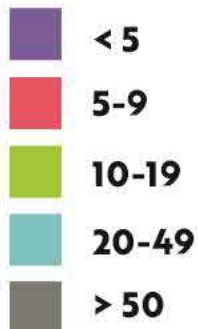
8	9	10	11	12	13	14
		<p>Elintarviketurvallisuusjärjestelmä -webinaari</p> <p>Luonnontuotteista tuotteita Reko-jakoihin etätillaisuus, Keski-Suomi</p>	<p>Uudet askeleet elintarvikealalla Kaakkois-Suomessa -aloitusseminaari</p>	<p>Luomuelintarvikkeita kaupan hyllylle – ideoita uusiksi tuotteiksi</p> <p>Kotimaista papua pelloille, pötsiin ja possuille -webinaari</p>		
15	16	17	18	19	20	21
	<p>Minustako elintarvikealan yrittäjä – elintarvikealan yrityksen perustamisen ABC, osa 2. Pohjois-Karjala</p> <p>Kuntapäätäjätillaisuus: Valitse työtä ja elinvoimaa kuntiin</p> <p>Tietoa ja työkaluja kuluttajalle ruokapakkausten ympäristöystävällisyyden arviointiin</p>	<p>Kasvukausi kiikarissa! - etäseminaari</p> <p>Kuluttaminen & tulevaisuuden ruoka webinaari</p> <p>Kokemuksia ravintolakentältä: Ruokahävikki hallintaan! -webinaari</p>	<p>UUSIVU- ja SIVUKIERTO-hankkeiden loppuseminaari</p> <p>Lähirookatreffit – ostajat ja tuottajat kohtaavat, Etelä-Pohjanmaa</p> <p>Ruokalaakso-hankkeen loppuseminaari - online</p>		<p>Lähilauantai – Tuetaan paikallista, ostetaan läheltä!</p>	
22	23	24	25	26	27	28
<p>Luonnontuotealan hanketoteuttajien etäpalaveri</p> <p>Tilalta.fi infoa ja keskustelutilaisuus</p>		<p>Tuotteen suojaaminen tavaramerkillä</p>	<p>Environmental sustainability of food systems and diets, open virtual symposium</p> <p>Project "Baltic Sea Food" Conference</p>	<p>Kestävyyden monet kasvat</p>		

JALOSTAVAT ELINTARVIKEYRITYKSET VALTAKUNNALLISESTI 2020

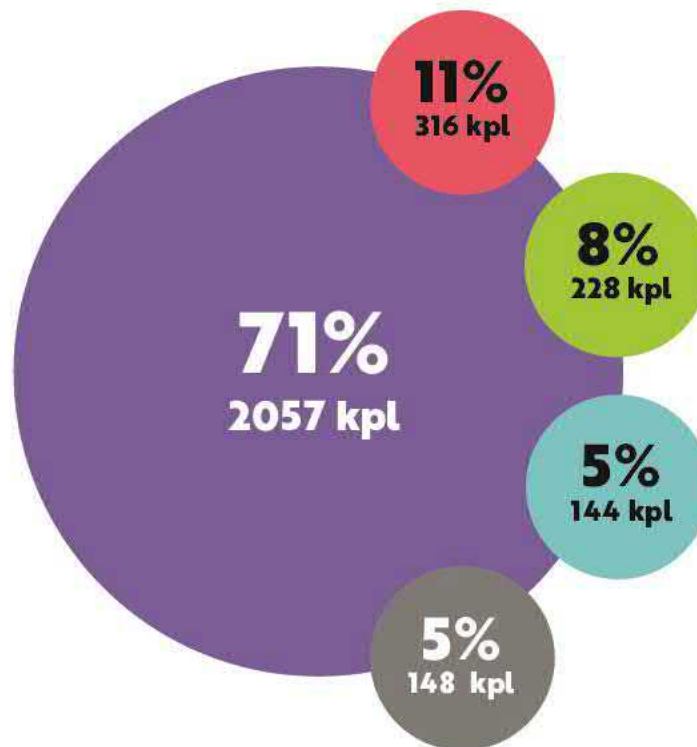
Kokoluokittain

YHTEENSÄ 2893 KPL,
JOISTA LUOMUA 388 KPL

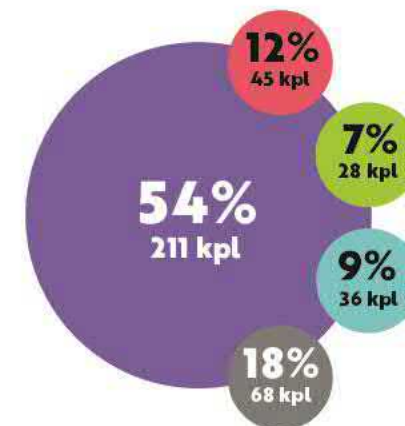
Henkilöstön määrä

Yhteensä

Luomu

<https://aitojamakuja.fi/yristystilastot/>

* Ahvenanmaa ja Lappi, ei luomutietoa

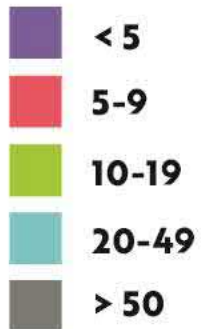
Lähde: Aitoja makuja yritystilasto 2020,
jalostavat elintarvikeyritykset toimipaikoittain
www.aitojamakuja.fi

JALOSTAVAT ELINTARVIKEYRITYKSET VALTAKUNNALLISESTI 2020

Kokoluokittain

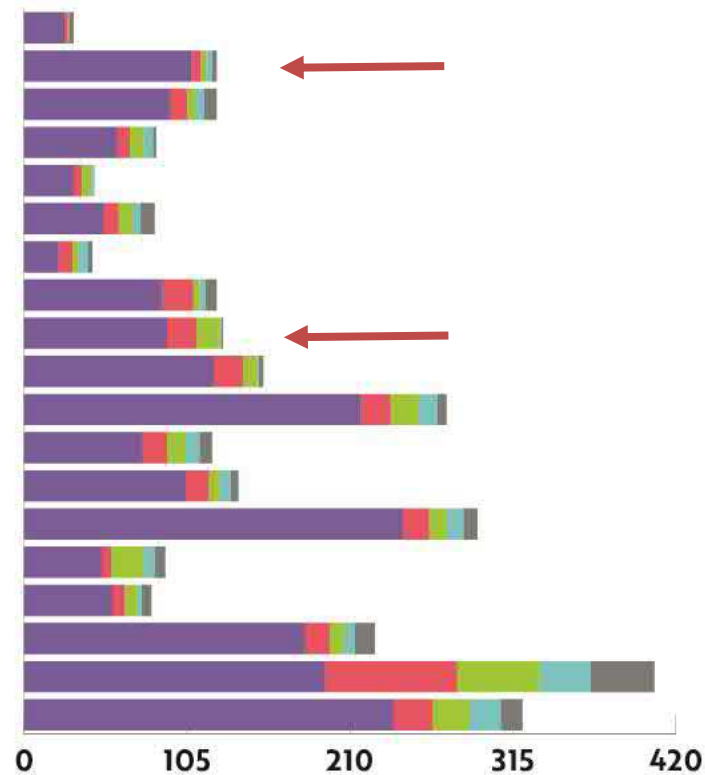
**YHTEENSÄ 2893 KPL,
JOISTA LUOMUA 388 KPL**

Henkilöstön määrä

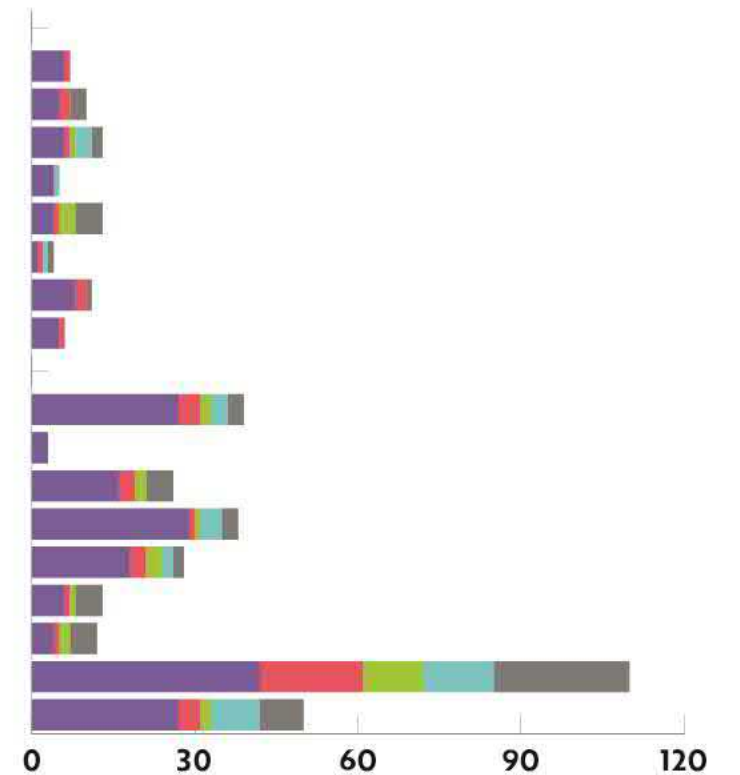

Ahvenanmaa
 Etelä-Karjala
 Etelä-Pohjanmaa
 Etelä-Savo
 Kainuu
 Kanta-Häme
 Keski-Pohjanmaa
 Keski-Suomi
 Kymenlaakso
 Lappi
 Pirkanmaa
 Pohjanmaa
 Pohjois-Karjala
 Pohjois-Pohjanmaa
 Pohjois-Savo
 Päijät-Häme
 Satakunta
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi

Yhteensä

Luomu

* Ahvenanmaa ja Lappi, ei luomutietoa

Lähde: Aitoja makuja yritystilasto 2020,
jalostavat elintarvikeyritykset toimipaikoittain
www.aitojamakuja.fi

JALOSTAVAT ELINTARVIKEYRITYKSET VALTAKUNNALLISESTI 2020

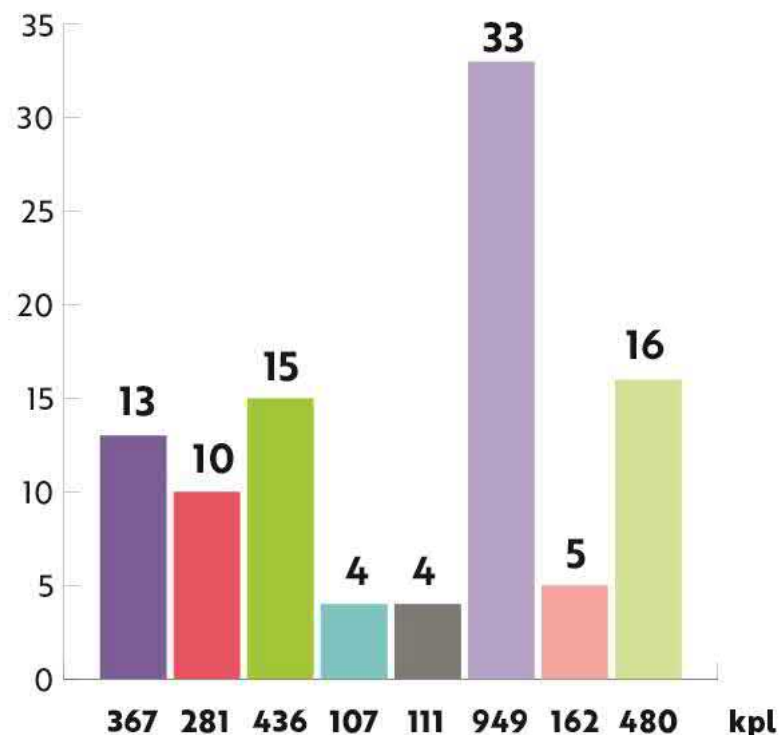
Toimialoittain

YHTEENSÄ 2893 KPL,
JOISTA LUOMUA 388 KPL

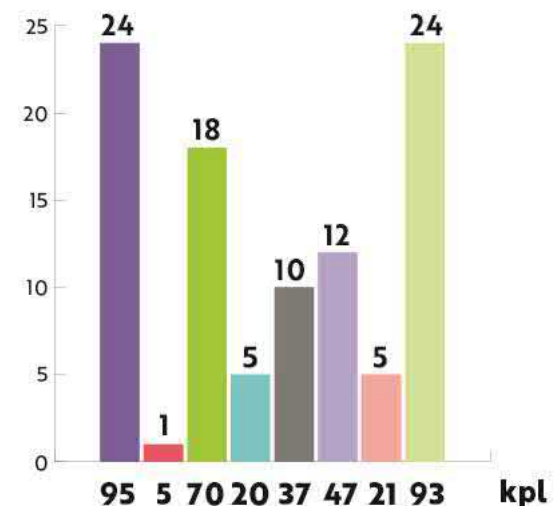
Toimiala

- Teurastus ja lihanjalostus
- Kalanjalostus
- Vihannesten, marjojen ja hedelmien jalostus
- Maidon jatkojalostus
- Viljatuotteiden jalostus
- Leipomotoiminta
- Juomien valmistus
- Muiden elintarvikkeiden jalostus

Yhteensä (%)

Luomu (%)

* Ahvenanmaa ja Lappi, ei luomutietoa

Lähde: Aitoja makuja yritystilasto 2020,
jalostavat elintarvikeyritykset toimipaikoittain
www.aitojamakuja.fi

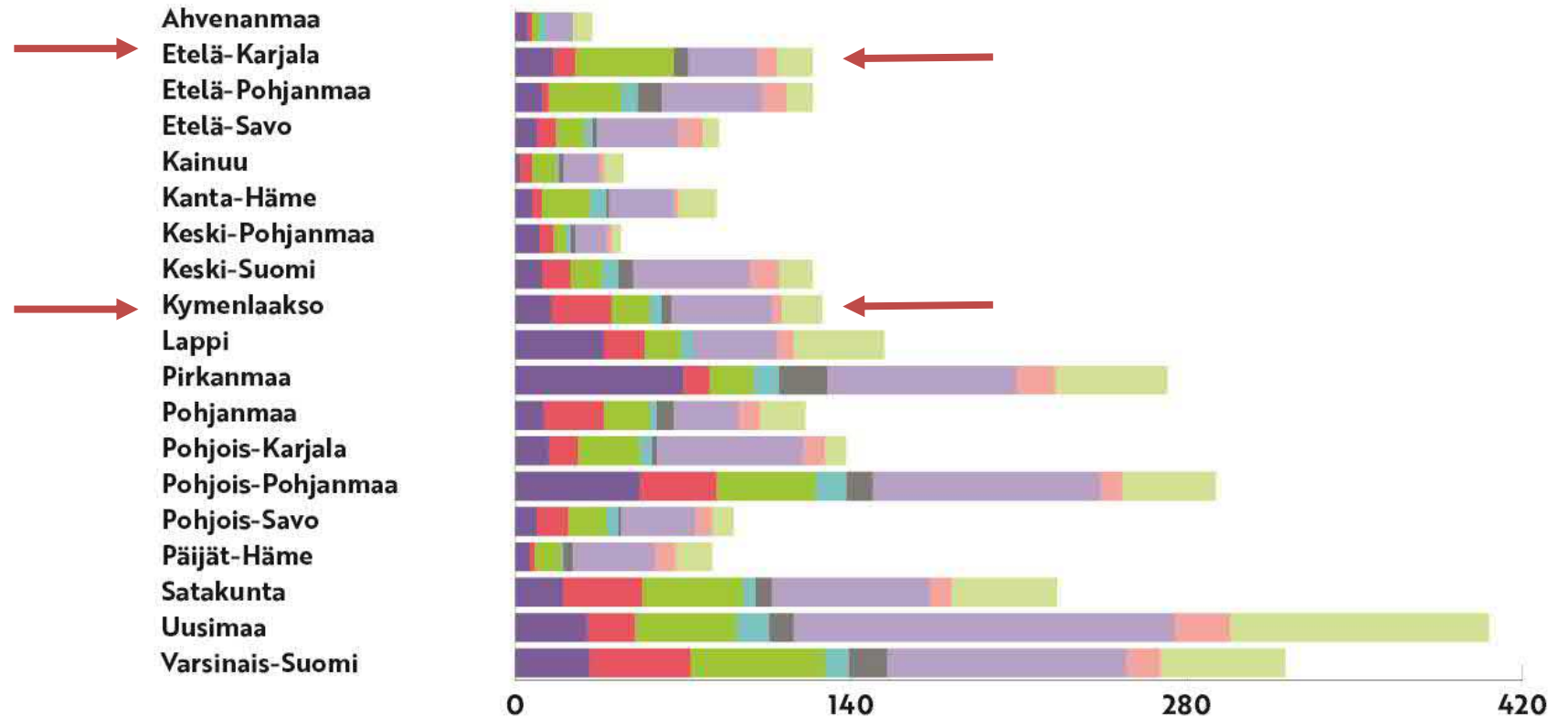
JALOSTAVAT ELINTARVIKEYRITYKSET VALTAKUNNALLISESTI 2020

Toimialoittain

YHTEENSÄ 2893 KPL

Toimiala

- Teurastus ja lihanjalostus
- Kalanjalostus
- Vihannesten, marjojen ja hedelmien jalostus
- Maidon jatkojalostus
- Viljatuotteiden jalostus
- Leipomotoiminta
- Juomien valmistus
- Muiden elintarvikkeiden jalostus

<https://aitojamakujalehti.fi/jalostavista-elintarvikeyrityksista-uutta-tilastotietoa/>

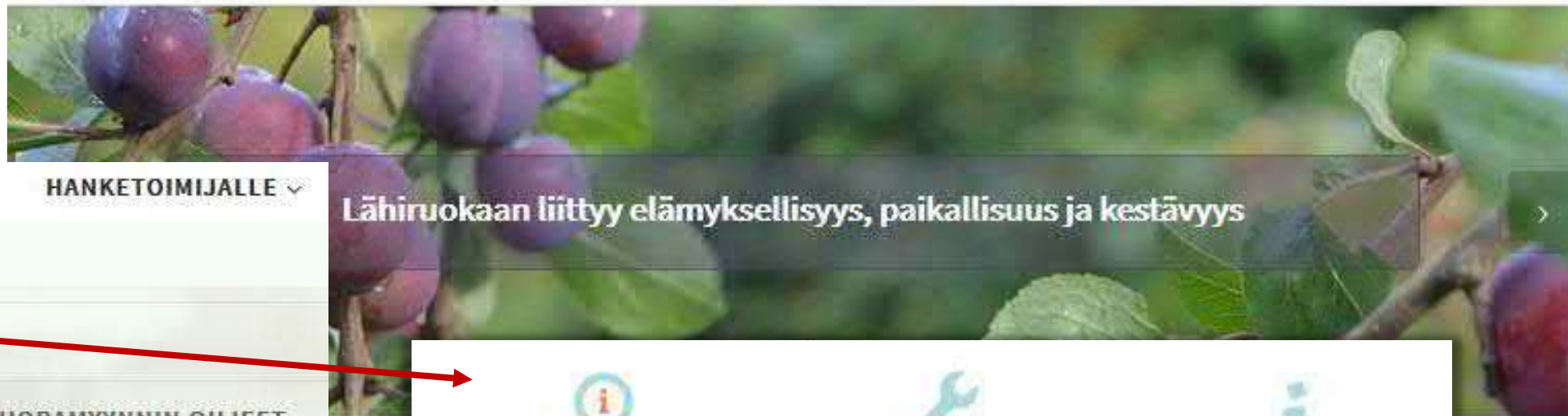
* Ahvenanmaa ja Lappi, ei luomutietoa

Lähde: Aitoja makuja yritystilasto 2020,
jalostavat elintarvikeyritykset toimipaikoittain
www.aitojamakuja.fi

aitojamakuja.fi

ETUSIVU ETSI YRITYKSIÄ YRITTÄJÄLLE KULUTTAJALLE HANKETOIMIJALLE REKO TIETOPANKKI RUOKASEKTORI

Lähirookaan liittyy elämyksellisyys, paikallisuus ja kestävyys

- YRITTÄJÄLLE ^
- KULUTTAJALLE v
- HANKETOIMIJALLE v
- MITEN VIESTIÄ LÄHIRUOASTA?
- AMMATTIKEITTIÖYHTEISTYÖ
- ELINTARVIKELAINSÄÄDÄNNÖN JA SUORAMYYNIN OHJEET
- OPPAITA JA VINKKEJÄ YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMISEEN
- TUOTEKORTTI
- ELINTARVIKKEIDEN NIMISUOJAJÄRJESTELMÄ
- YRITYSTEN HAKUPALVELU

Vinkkejä myyntiin

Tunnista tuotteesi lisäarvo ja myyntivaltit tuotekortin avulla

Pida yhteyttä asiakkaaseen

→ Lue lisää

Mitä tarvitaan

Toimitusvarmuus
Paikallinen vs valtakunnallinen jakelu
Minne tuotteet toimitetaan?
Sähköiset yhteydenpitotavat

→ Lue lisää

Hyvä tietää

Tuotteiden valintaprosessi
Mitä lisäarvoa tukku tuo?
Mikä on Foodservice?
Tukkujen yhteystiedot

→ Lue lisää

Etusivu > Oppaita ja vinkkejä yritystoiminnan kehittämiseen

Oppaita ja vinkkejä yritystoiminnan kehittämiseen

Tutustu erilaisiin vinkkeihin, oppaisiin ja selvityksiin yritystoiminnan kehittämiseksi. Materiaalit aihealueittain:

[Lähirooka, luomu ja luonnontuotteet](#)

[Hyönteisala ja hunaja](#)

[Hyvät toimintatavat ja käytännön ohjeet](#)

[Tietoa yrityksen perustamisesta ja rahoituksesta](#)

[Tuotekehitys](#)

[Markkinointi](#)

[Logistiikka ja kuljetukset](#)

[Ruokamatkailu ja ruokatapahtumat](#)

[Vähittäiskauppa](#)

[Ruokapalvelut ja elintarvikehankinnat](#)

[Apua elintarvikevientiin](#)

Lähirooka, luomu ja luonnontuotteet

- [Selvitys lähirooka-alan kilpailutoiminnasta](#) (pdf, 3.4MB)
- [Mikä lähirooassa kookuttaa?](#) Verkkojulkaisu lähirookayrittäjille ja y
- [Lähirookayrittäjän työkirja - Uuden liiketoiminnan kehittäminen](#)
- [Lähirooan ekologisten vaikutusten argumenttipankki](#) (pdf, 5.7MB)
- [Lähirookatoimijoiden sopimusopas](#) (pdf, 5.2MB)

Markkinointi

- [Digitaalisen markkinoinnin käsikirja: opas mikro- ja PK-yrityksille](#)
- [Markkinointivinkkejä elintarvikeyritykselle -opas](#) (pdf) tai [issuu.com:issa](#)

Apua elintarvikevientiin

- [Elintarvikkeiden vientipolku](#)
- [Food from Finland](#)
- [Arctic Food from Finland](#)
- [Elintarvikealan pk-yritysten neuvonta ja vientiosaamisen parantaminen \(Ruokavirasto\)](#)
- [Näin aloitat viennin EU:n ulkopuoliseen maahan \(Ruokavirasto\)](#)
- [Fennopromo](#)
- [Elintarvikevientiä edistämässä RuoKasvu-hanke](#)
- [MarketWise](#)
  - [Hankkeen kokoama videoarkisto maailmalta kerätystä markkinatiedosta](#)
- [ETL:n sivuilla tilastoja elintarvikkeiden viennistä ja tuonnista](#)
- [Meillä on vientiä! Kansainvälistymistä verkostoyhteistyöllä](#)

Vientipolku

VIENTI
ON MARATON,
EI PIKAMATKA.

MAHDOLLISTAMINEN

STRATEGINEN SUUNNITTELU

OPERATIIVINEN SUUNNITTELU

Maa- ja metsätalousministeriö

VIENTI VOI ALKAA!

www.mtk.fi/vientipolku

www.puronetti.fi

Puromeetti 22.4. Tuotteen vientivalmius

Kuinka teet tuotteestasi kilpailukykyisemmän ja markkinoille sopivan? PuroMeetissä käydään läpi koko tuotteen kehittämisen ja kansainvälisille markkinoille viennin prosessin, kuinka se tehdään menestyksellisesti. Kysy ja kuule, kokeneemmat konkarit neuvovat sinua.

Pienistä puroista suuria väyliä.

Meistä PuroMeeteistä PuroNetistä Yhteystiedot EN PuroNetti

Tuomme elintarvikeyritykset yhteen ja autamme löytämään yhteistyökumppanit kasvuun ja kansainvälistymiseen.

PuroNetti
Etsitkö yhteistyökumppania? Haluatko tarjota osaamistasi tai yrityksesi resursseja toisille? Esittele yrityksesi PuroNetissä.
Lue lisää Kirjaudu

PuroMeetit
PuroMeeteissä yhteistyön etsijät kohtaavat. Tule tutustumaan, verkostoitumaan ja luomaan uusia yhteistyösuhteita.
Ilmoittaudu

Pienistä Puroista -keskusteluryhmä
Jututtaako? Liity ryhmään keskustelemaan yhteistyöstä ja jakamaan vertaistukea.
Liity ryhmään

- Market Wisen [YouTube-kanavalla](https://www.youtube.com/channel/UC...) mielenkiintoisia yrityshaastatteluita ja tuote-caseja maailmalta www.marketwise.fi
- Miit Food Export Talents -rekrytointipalvelu välittää henkilöstöä viennin ja kansainvälistymisen tehtäviin. www.miit.fi
<https://aitojamakujalehti.fi/etsitko-apukasia-vientiin-tai-verkkokauppaan-miit-valittaa-tyontekijoita-yritysten-tarpeisiin/>

- Valtakunnalliset hankkeet
  - ELOA - Elintarvikeviennin osa...
  - Growcery
  - Hungry for Finland - Ruoka...
  - KUMAKKA - Kumppanuusm...
  - Leg4Life
  - Luomubuumi - Lisää luomut...
  - Luonnosta kestävästi ja vast...
  - Miksi pakkausmerkinnät?
  - More than honey
  - Package Heroes
  - Pienistä puroista suuria väyliä
  - Ruokasektorin koordinaatioh...
  - RuoKasvu
  - SUPERHYVÄ
  - Uutta liiketoimintaa sivutuott...

- Alueiden väliset hankkeet

Package Heroes

<https://www.packageheroes.fi/>

Kuitupohjaisten pakkausratkaisuiden integrointi PK-yritysten tarpeisiin

<https://aitojamakuja.fi/pakkausratkaisujen-kehittamista-kayttajalahtoisesti-ja-kokeillen-tuoremarjapakkauset/>

Luomubuumi

<https://luomuinstituutti.fi/tutkimus/elintarvikkeet-hankkeet/luomubuumi/>

Superhyvä <https://superhyva.fi/>

Kumppanuusmaataloudella kestävyttä, kilpailukykyä ja maatalouden arvostusta (KUMAKKA)

<https://blogs.helsinki.fi/kumppanuusmaatalous/>

Uutta liiketoimintaa sivutuotteista

<https://uusivu.weebly.com/>

Työkaluja ja tutkimustietoa

RUOKA&MATKAILU-hankkeessa on tuotettu runsaasti tutkimustietoa ja käytännön työkaluja matkailun ja ruoan ammattilaisille. Poimi tästä itsellesi sopivat.

- Suomen ruokamatkailustrategia 2020-2028
Yhdessä tekoja luonnosta ammentaen, toimenpiteet 2020-2023 (pdf)
- Suomen ruokamatkailun kärkituotteita ja strategiatyöskentelyn 2019-2020 aikana mainittuja (pdf)
- Ruokamatkailun tuotesuosituksset 2020 (pdf)
- Food Tourism Product Recommendations 2020 (pdf)
- Opas ruokamatkailun tarinallistamiseen (pdf)
- Videot
- Kuvapankki
- Ruokamatkailun malli
- Tutkimuksia ruokamatkailuun liittyen
- Seminaariaineistoja
- Tapahtumat ja museot
- Erityisruokavaliot (ppt)

JULKAISUT / PUBLICATIONS

- Summary of Food Finnish Food Tourism Strategy 2020 - 2028 (pdf)
- Suomen ruokamatkailustrategia 2020-2028
Yhdessä tekoja luonnosta ammentaen, toimenpiteet 2020 - 2023 (pdf)
- Finlands strategi för matturism 2020-2028-
Gemensamma gärningar med inspiration från naturen
- Åtgärder 2020-2023 (pdf)
- Evästä tapahtumiin ja museoihin julkaisu
- Suomen ensimmäinen ruokamatkailustrategia 2015 - 2020
- Food & Tourism Strategy in English 2015 - 2020

<http://www.hungryforfinland.fi/>

Seminaarien ja webinaarien materiaalit

- [Suomi-brändillä maailmalle -seminaari 9.2.2021](#)
- Tuloksia koronapandemian vaikutukset elintarvikealan jalostusyrietyksille selvityksestä
  - [tallenne webinaarista](#) (katsottavissa 19.2. asti Aitojamakuja.fi-kanavalla YouTubessa)
  - [elintarvikealan koronaselvitys -raportti](#)
- Tietoa tavarantoimittajille Synkasta ja Gollista
  - [tallenne webinaarista](#) (YouTube Aitojamakuja.fi-kanava)
  - [esityskalvot](#) (pdf)
- GS1 yritystunniste ja viivakoodit
  - [tallenne webinaarista](#) (YouTube Aitojamakuja.fi-kanava)
  - [esityskalvot](#) (pdf)

[Tiedotteet](#)[Myyntitiedotteet](#)[Usein kysyttyä koronasta](#)

Koronavuonna 2020 vihannekset valloittivat ostoskorin

05.02.2021

Poikkeuksellinen vuosi veti ruokakaupan myynnin jyrkkään nousuun. Eniten kasvoi vihannesten myynti. Lihatuotteista eniten kasvoi naudanlihan myynti, mihin vaikutti voimakkaasti ruokailun siirtyminen ravintoloista kotikeittiöihin. Myös erilaiset säilyvät tuotteet tekivät kauppansa kiivaaseen tahtiin.

Vuonna 2020 päivittäistavarakaupoissa myytiin elintarvikkeita ja alkoholittomia juomia 14,2 miljardilla eurolla. Kasvua edellisestä vuodesta oli 7,3 prosenttia. Tuoteryhmätasolla kasvu oli merkittäväntä vihanneksissa, joiden hintojen lasku siivitti kilomääräisen myynnin reippaaseen nousuun. Korona näkyi päivittäistavarakaupan myynnissä läpi koko vuoden.

– Koronaepidemiasta johtuvat yhteiskunnan toiminnan rajoitukset ovat eittämättä muuttaneet kuluttajakäyttäytymistä. Etätyö on vähentänyt lounasravintoloiden asiakkaita ja etäkoulu on siirtänyt koululaisia ruokailemaan kotiin. Kaikkiaan ravintolakäynnit ovat vähentyneet ja ulkomaanmatkailun rajoitukset tyrehdyttäneet matkustamisen ja matkustajatuonnin, sanoo Päivittäistavarakauppa ry:n toimitusjohtaja **Kari Luoto**.

Kotona on valmistettu entistä enemmän ruokaa, joten peruselintarvikkeita ja säilyviä tuotteita on myyty kautta linjan enemmän kuin aiemmin. Maaliskuun hamstrauspiikki jäi poikkeukseksi, mutta koronasta johtuvat muutokset ovat silti niin merkittäviä, että ne värjätävät koko vuotta. Muutokset näkyvät suorimmin lihan myynnissä, mutta vaikuttavat myös esimerkiksi maito- ja viljatuotteiden myynnin kehitykseen. Hieman yllättävää on, että makeisten ja suklaan myynti on kehittynyt selvästi keskimääräistä elintarvikkeiden myynnin kasvua hitaammin.

<https://aitojamakujaalehti.fi/>

Kiitos!

Yhteystiedot Ota yhteyttä Ilmoita yrityksesi hakupalveluun Tilaa uutiskirjeitä Intra - FI SV EN

aitojamakuja.fi

ETUSIVU ETSI YRITYKSIÄ YRITTÄJÄLLE KULUTTAJALLE HANKETOIMIJALLE REKO TIETOPANKKI RUOKASEKTORI

Ruoka-alan kehittämistä yhteistyössä

Löydä lähi- ja luomutuotteita